

SUODNOS RELIGIJE I POLITIKE U PASTORALNIM PUTOVANJIMA PAPE FRANJE I.

Ivan Kraljević

Sveučilište u Mostaru, Filozofski fakultet, Mostar, B&H

Iako njegov dolazak na Petrovu stolicu nije donio velike paradigmatičke promjene, papa Franjo I. je svojim porukama i stilom vladanja Crkvom naznačio veliki zaokret u odnosu na svoje prethodnike i pokazao kakvu Crkvu želi vidjeti. U njegovom dosadašnjem djelovanju možemo vidjeti određeni oblik konverzije politike (policy conversion) i njemu sličan oblik skretanja politike (policy drift), čime je izazivao povremene konsternacije među članovima Rimske kurije. To se prije svega odnosi na njegovu želju da Crkva kojoj je na čelu postane »Crkva siromašnih« koju će voditi pastiri bliski ljudima koji svojim vjernicima „moraju biti skromni očevi i braća, strpljivi i sposobni za sažaljenje“.

U temi je naglasak stavljen na djelovanje pape Franje I. kao pojedinačnog (individual) aktera u stvaranju javnih politika Crkve kao institucije te njegovog osobnog zalaganja za njezine unutarnje promjene. Dakako, polazište analize čine opseg promjene i vremenski okvir u kojemu se ta promjena odvija, odnosno svojevrsna dijakronijska metoda kojom se deskriptivnim prikazom sadržaja papinih poruka nastoji potvrditi iznesena teza.

Papa Franjo I. svoju misiju teološko-doktrinarnog vraćanja Crkve izvornom Kristovom nauku na poseban način ispunjava kroz svoja pastoralna putovanja. U svome dosadašnjem pontifikatu imao je 16 apostolskih putovanja na gotovo svim kontinentima. Na svakom od tih putovanja iznosio je svoju viziju Crkve kojoj je na čelu, nesumnjivo se vodeći informacijama koje je imao o svakoj zemlji koju je posjetio, kako bi oblikovao svoju politiku, poruke i ciljeve za svaki od pastoralnih pohoda.

Ključne riječi: *Papa Franjo I. - »Crkva siromašnih« - pastoralna putovanja - pastoralne poruke*

* * * * *

U ŠTO VJERUJU POLITIČARI

Josip Kregar

Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet, Zagreb, Hrvatska

Bez religije mnogim ljudima je život težak i mučan i žive s dilemama na koje nema odgovora. Religija brine o integritetu pojedinca. Politika je pak umijeće života u zajednici, donošenje odluka koje se tiču društva u cjelini. Politika brine o integraciji društva.

U procesu modernizacije i racionalizacije religija se suočila s važnim konkurentom- prosvjetiteljstvom. U stvarnom svijetu pozitivna znanja stvorila su dojam da tehnološke vještine i racio mogu sve. Kada nastradaju, ljudi idu izučenom liječniku da im zašije ranu ili prijelom. Kad klizi brdo ljudi zazivaju vlast i vojsku a ne zagovor svetaca. Nisu sve bolesti rane, nisu sve nesreće viša sila.

Temelj politike je uvjerenje da je vlast dobra i pravedna. Na svijet primjenjuje postupke hladnih računa, objektivnih znanja, ekonomskih ekstrapolacija, statistike, odnosa moći i snage oružja. Tu za religiju nema mjesta osim u praznim ceremonijama vlasti. Logika vjere u znanje ne daje uvijek odgovor na potrebu ljudi da s osjećaju vrijednima i nisu odgovor na njihove osjećaje, slutnje i neizvjesnost.

Dakle, ta dva polja razmiču se i diferenciraju, ali ostavljaju prazninu. Religija se šeptrljivo nosi s pozitivnim znanjima, politika ostavlja prostora za neracionalne pokrete van institucija i postupaka. Svijet nije samo područje proračuna i argumenata, hladnog razuma, niti je ploča mitova i duhovne utjehe. Nametanje vrijednosti tamo gdje vlada znanje, kao ni nametanje znanja tamo gdje vlada predodžbe svijesti, otrovan je spoj.

Zato političari ne mogu vjerovati u dogme, oni se to prave jer im je korisno. Zato vjernici ne mogu tražiti, štetno je i nepraktično vlast jer to rade radi ideje o iracionalnim ciljevima. Miješati ta područja vodi zaboravu smisla djelovanja.